

UCHWAŁA NR ...
RADY MIASTA SOPOTU
z dnia ... 2025 r.
w sprawie zmiany daty Święta Miasta Sopotu

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, z późniejszymi zmianami), Rada Miasta Sopotu uchwala, co następuje:

2024 r. poz. 1465
Ewa Trymark
RADA PRAWNY

§ 1.

W Statucie Miasta Sopotu, stanowiącym załącznik do uchwały Nr XI/115/2011 Rady Miasta Sopotu z dnia 9 września 2011 r. z późniejszymi zmianami wprowadza się następujące zmiany

1. Paragraf 9 otrzymuje brzmienie:

"Świętem Miasta Sopotu jest dzień 5 marca, upamiętniający pierwszą historyczną wzmiankę o Sopocie z 1283 roku, kiedy to miejscowość została przekazana cystersom oliwskim przez Księcia Pomorskiego Mściwoja II."

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Sopotu.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.

Uzasadnienie

Obecnie Święto Miasta Sopotu obchodzone jest 8 października, co nawiązuje do daty nadania praw miejskich przez cesarza niemieckiego Wilhelma II w 1901 roku. Jednakże, uwzględniając historyczny kontekst oraz dążenie do podkreślenia polskiego dziedzictwa Sopotu, zasadne jest dokonanie zmiany tej daty.

Cesarz Wilhelm II był wychowany w duchu skrajnego antypolonizmu, pod silnym wpływem idei kanclerza Otto von Bismarcka, który realizował politykę Kulturkampfu i germanizacji ziem polskich. Wilhelm II kontynuował te działania, zastrzegając represje wobec Polaków i aktywnie wspierając działalność Hakaty – organizacji, której celem była likwidacja polskiej tożsamości narodowej. W przemówieniu w Malborku w 1902 roku Cesarz II Rzeszy stwierdził: "poskromimy polską butę i zuchwałość", co jednoznacznie potwierdza jego antypolskie nastawienie. Jego

antypolska polityka objawiała się także poprzez dalsze ograniczanie praw ludności polskiej w zaborze pruskim, w tym wprowadzanie ustaw ograniczających używanie języka polskiego w szkołach i administracji. Germanizacja była kluczowym elementem jego rządów, a traktowanie aktu nadania praw miejskich przez cesarza jako święta miasta stoi w sprzeczności z polską racją stanu.

Z kolei data 5 marca 1283 roku jest pierwszą historyczną wzmianką o Sopocie, kiedy to książę gdański Mściwoj II przekazał miejscowość cystersom oliwskim. Mściwoj II odegrał kluczową rolę w historii Pomorza Gdańskiego, współpracując z władcami Wielkopolski, takimi jak Przemysław II, z którym zawarł układ w Kępnie w 1282 roku. Jego działania przyczyniły się do integracji Pomorza z Królestwem Polskim, co miało istotne znaczenie dla odbudowy państwa polskiego w okresie panowania Władysława Łokietka. Mściwoj II, jako władca dbający o rozwój Pomorza i jego polską tożsamość, został pochowany w Katedrze Oliwskiej, co dodatkowo podkreśla jego historyczne znaczenie dla regionu.

Sopot na przestrzeni dziejów posiada blisko 800-letnią historię, w której okres dominacji niemieckiej trwał jedynie około 60 lat na przełomie XIX i XX wieku. Traktowanie tego krótkiego okresu jako kluczowego w historii miasta jest błędnym podejściem, nieodzwierciedlającym rzeczywistej tożsamości Sopotu. Nadanie praw miejskich w ramach niemieckiego porządku prawnego było częścią szerszej polityki podporządkowania Pomorza zaborem przepisom prawa, które miały na celu intensyfikację germanizacji. Podporządkowanie się tym regulacjom prowadziło do narzucenia Sopotowi obcych wzorców administracyjnych i kulturowych, co pozostaje w sprzeczności z jego wielowiekowym dziedzictwem.

Zmiana daty Święta Miasta na 5 marca pozwoli na upamiętnienie wydarzenia o istotnym znaczeniu dla dziedzictwa Sopotu, podkreślając jednocześnie jego związki z historią Polski. Rezygnacja z obchodzenia święta w dniu nadania praw miejskich przez cesarza Wilhelma II jest wyrazem sprzeciwu wobec upamiętniania postaci o skrajnie antypolskich poglądach i działaniach, co jest zgodne z polską racją stanu.

Dodatkowym argumentem za podjęciem uchwały jest przypadające w 2033 roku 750 lecie Sopotu.

